ORTA ANADOLU SÜS BİTKİLERİ VE
MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

2021
DÜNYA SÜS BİTKİLERİ SEKTÖRÜ ARAŞTIRMA RAPORU

HAZİRAN 2021

İÇİNDEKİLER

1 SÜS BİTKİLERİ SEKTÖRÜNE GENEL BAKIŞ 2

2 DÜNYA SÜS BİTKİLERİ SEKTÖRÜ 4

2.1 DÜNYA SÜS BİTKİLERİ ÜRETİMİ 5

2.2 DÜNYA SÜS BİTKİLERİ İHRACATI 9

2.2.1 CANLI BİTKİLER İHRACATI 12

2.2.2 KESME ÇİÇEKLER İHRACATI 13

2.3 DÜNYA SÜS BİTKİLERİ İTHALATI 14

2.3.1 CANLI BİTKİLER İTHALATI 16

2.3.2 KESME ÇİÇEKLER İTHALATI 17

2.4 DÜNYA SÜS BİTKİLERİ TÜKETİMİ 18

3 TÜRKİYE SÜS BİTKİLERİ SEKTÖRÜ 19

3.1 TÜRKİYE SÜS BİTKİLERİ ÜRETİMİ 19

3.2 TÜRKİYE SÜS BİTKİLERİ İHRACATI 22

3.2.1 CANLI BİTKİLER 25

3.2.2 KESME ÇİÇEKLER 27

3.2.3 YOSUN VE AĞAÇ DALLARI 29

3.2.4 ÇİÇEK SOĞANLARI 31

4 DEĞERLENDİRME 33

SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

1 SÜS BİTKİLERİ SEKTÖRÜNE GENEL BAKIŞ

Süs bitkileri sektörü, bitkisel üretim içinde önemli bir yere sahip olan ve yüksek katma değer yaratan bir sektördür. Sektörün büyük ihracat potansiyeli ile dünya üzerindeki önemi giderek artmaktadır.

Süs bitkileri; yaygın kullanım amaçlarına göre dört ürün grubu altında sınıflandırılmaktadır:

- Kesme Çiçekler
- İç Mekan (Saksılı) Süs Bitkileri
- Dış Mekan Süs Bitkileri
- Doğal Çiçek Soğanları

Kesme Çiçekler

Kesme çiçek kavramı genellikle buket, sepet, çelenk ve aranjmanlarda kullanılan, çiçek, gonca, dal ve yaprakların taze, kurutulmuş, boyanmış veya ağartılmış olarak kullanıma sunulmuş durumlarını ifade etmektedir. Bu ürünlerin yetiştirilmesi, toplanması, işlenmesi, sınıflandırılması, depolanması ve pazarlanması gibi faaliyetlerin tümü kesme çiçek konuları arasında yer almaktadır.

Dış Mekan Süs Bitkileri

Genellikle park ve bahçelerin düzenlenmesinde, karayolu ve metropollerin ağaçlandırılmalarında ve rekreasyon sahalarında kullanılan ağaç, ağaççık, çalı ve otsu bitkilerdir. Doğadaki bütün bitkiler dış mekan süs bitkisi olarak kullanılabilmektedir. Büyüklükleri, formları, işlevleri ve bitkisel özelliklerine göre dış mekan süs bitkileri beş grupta incelenirler:

- Geniş Yapraklı Ağaç, Ağaççık ve Çalılar
- İbreli Ağaç ve Ağaççıklar (Koniferler)
- Yer Örtücü, Tek ve Çok Yıllık Bitkiler
- Tırmanıcı ve Sarılıcı Bitkiler
- Mevsimlik Çiçekler

SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

İç Mekan (Saksılı) Süs Bitkileri

Evlerde, ofislerde ve salonlarda iç dekorasyonda yeşil bir mekan oluşturmak için kullanılan bitkilerdir. Çiçekli iç mekan süs bitkileri, yaprak güzelliği olan iç mekan süs bitkileri ve kaktüsler olmak üzere üç gruba ayrılabilirler. Genellikle ılık-sıcak ve nemli ortamlarda yetişirler. Isıtma sistemleri olan seralarda veya sıcaklığın uygun olduğu yaz aylarında yetiştirilebilirler. Bu nedenlerle yetiştirme özellikleri diğer süs bitkilerinden farklılık göstermektedir.

Doğal Çiçek Soğanları

Doğal çiçek soğanları, doğada kendiliğinden çoğalan toprak altında soğan, yumru ve rizom gibi özelleşmiş organları bulunan otsu bitkiler olup "geofit" olarak tanımlanmaktadır. Özellikle tıp alanında kullanılan doğal çiçek soğanları, aynı zamanda iç mekan süs bitkilerinin ıslah ve anaç üretimlerinde yeni çeşitlerin yaratılmasında da kullanılmaktadır.

SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

2 DÜNYA SÜS BİTKİLERİ SEKTÖRÜ

Dünyada süs bitkileri üretimi 20. yüzyıl başlarında önem kazanmaya başlamıştır. Günümüzde süs bitkileri sektörü dünya üzerinde hızlı değişim görülen bir sektör olarak nitelendirilebilir. Küreselleşme ve bunun dünya üzerinde değişik bölgelerdeki gelire olan etkisine bağlı olarak çoğu ülkede kişi başına düşen süs bitkileri tüketiminin arttığı görülmektedir. Buna bağlı olarak dünya üzerindeki rekabet de artmaktadır. Süs bitkileri sektörü ekonomiye yüksek katma değer sağlayan ve önemli istihdam yaratan bir sektör olarak kabul edilmektedir.

Dünya üzerinde 50'den fazla ülkede süs bitkileri üretimi yapılmaktadır. Bu ülkeler arasında gelişmiş ülkeler olduğu gibi, pek çok gelişmekte olan ülke de yer almaktadır. Gelişmekte olan ülkeler uygun üretim ve ucuz iş gücü olanaklarını kullanarak sektörden önemli gelir elde etmektedirler. Bazı ülkelerde süs bitkilerinin en önemli alt grubunu oluşturan kesme çiçekler, geleneksel ana ihraç ürünleri arasına girmiştir. Bu ülkelere Kolombiya, İsrail, Kenya, Ekvador gibi ülkeler örnek olarak verilebilir.

Dünya süs bitkileri ticareti hacmi 42 milyar $'ın üzerindedir. Süs bitkileri tüketimi özellikle yüksek satın alma gücü olan Avrupa, Amerika Birleşik Devletleri, Japonya gibi pazarlara odaklanmıştır.

SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

2.1 DÜNYA SÜS BİTKİLERİ ÜRETİMİ

2020 yılı verilerine göre, dünya kesme çiçek ve saksılı bitkiler üretimi toplam 749.200 ha. alanda yapılmaktadır. Dünya süs bitkileri üretim alanlarının %77'si (580.000 ha.) Asya/Pasifik bölgesinde bulunmaktadır. Asya ülkeleri içinde önemli üreticiler Çin ve Hindistan'dır.

Tablo: Dünya Kesme Çiçek ve Saksılı Bitkiler Üretim Alanları (2020)

Bölgeler	Üretim Alanı (Ha.)
Asya/Pasifik	580.000
Avrupa	60.000
Orta/Güney Amerika	55.000
Kuzey Amerika	30.000
Afrika	18.000
Orta Doğu	6.200
Toplam	**749.200**

Kaynak: AIPH Statistical Yearbook 2020

Dünya süs bitkileri üretiminin % 11'i Orta ve Güney Amerika ülkeleri tarafından yapılmaktadır. Orta Amerika'da Meksika, Kolombiya, Ekvador; Güney Amerika'da Brezilya önemli üretici ülkelerdir. Bu ülkelerin iklim şartlarının elverişli olması, arazi ve işçilik maliyetlerinin düşük olması gibi üretim avantajları bulunmaktadır. Latin Amerika ülkeleri uygun iklim şartları ve yabancı yatırımlar sayesinde hem Amerika hem Avrupa pazarı için önemli bir ihracatçı bölge haline gelmiştir.

Avrupa Birliği ülkeleri dünya süs bitkileri üretiminin % 8'ini sağlamaktadır. Avrupa Birliği ülkeleri arasında en önemli üretici ülkeler İtalya, Hollanda, Almanya ve İspanya'dır. Avrupa Birliği, dünya üzerinde hektar başına verimliliğin en fazla olduğu bölgedir.

Afrika, dünya süs bitkileri üretim alanlarının %2'sine sahiptir. Afrika'da özellikle ekvator kuşağında bulunan Kenya, Tanzanya, Etiyopya, Uganda, Zambia gibi ülkeler uygun iklimsel koşullar nedeniyle önemli üreticilerdir. Afrika ülkelerinde ekonominin tarıma dayalı olması, uygun iklim koşulları ve ucuz işçilik gibi avantajlar süs bitkileri üretiminin gelişmesine neden olmuştur. Afrika'da kesme çiçek üretimi yapan geleneksel aile tarlaları çok azdır. Üretim alanları profesyonel şirketler tarafından işlenmekte olup, yabancı yatırımcıların sahip olduğu büyük ölçekli fidanlıklardan oluşmaktadır.

SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

2020 yılı verilerine göre, dünyada toplam 35.500 milyon € değerinde süs bitkileri üretimi yapılmaktadır. Üretim değerlerine göre dünyada en fazla üretim yapılan bölgeler Asya/Pasifik Ülkeleri, Avrupa Birliği Ülkeleri ve Çin'dir.

Tablo: Dünya Süs Bitkileri Üretimi

Bölge/ Ülkeler	Üretim Değeri (Milyon €)
Asya/Pasifik Ülkeleri	15.000
Avrupa Birliği	11.000
Çin	7.739
ABD	3.297
Güney/Orta Amerika	3.000
Hollanda	2.330
Fransa	1.593
Almanya	1.391
İtalya	1.166
Afrika	1.000
Kanada	805
Dünya Toplam	**35.500**

Kaynak: AIPH Statistical Yearbook 2020

Dünya üzerinde süs bitkileri üretimi yapan önemli üretici ülkeler aşağıdaki tabloda verilmektedir. Önemli üretici ülkeler arasında; ABD, Japonya, İtalya, Hollanda gibi geleneksel üretim yerlerinin yanında; Latin Amerika ve Afrika'da yer alan ve üretimi hızla artan yeni üretici ülkeler de yer almaktadır.

Kolombiya, Ekvador, Etiyopya ve Kenya gibi ülkeler son yıllarda iklim koşulları ve ucuz işgücü gibi avantajları nedeniyle dünyanın en önemli kesme çiçek üreticisi ve ihracatçısı ülkeleri konumuna gelmişlerdir. Hindistan, Çin, ABD, Japonya, Meksika, Brezilya, Tayland gibi önemli üretici ülkeler üretimi kendi iç pazarlarına yönelik yapmaktadırlar.

SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

Grafik: Dünya Süs Bitkileri Üretim Alanları (Ha.)

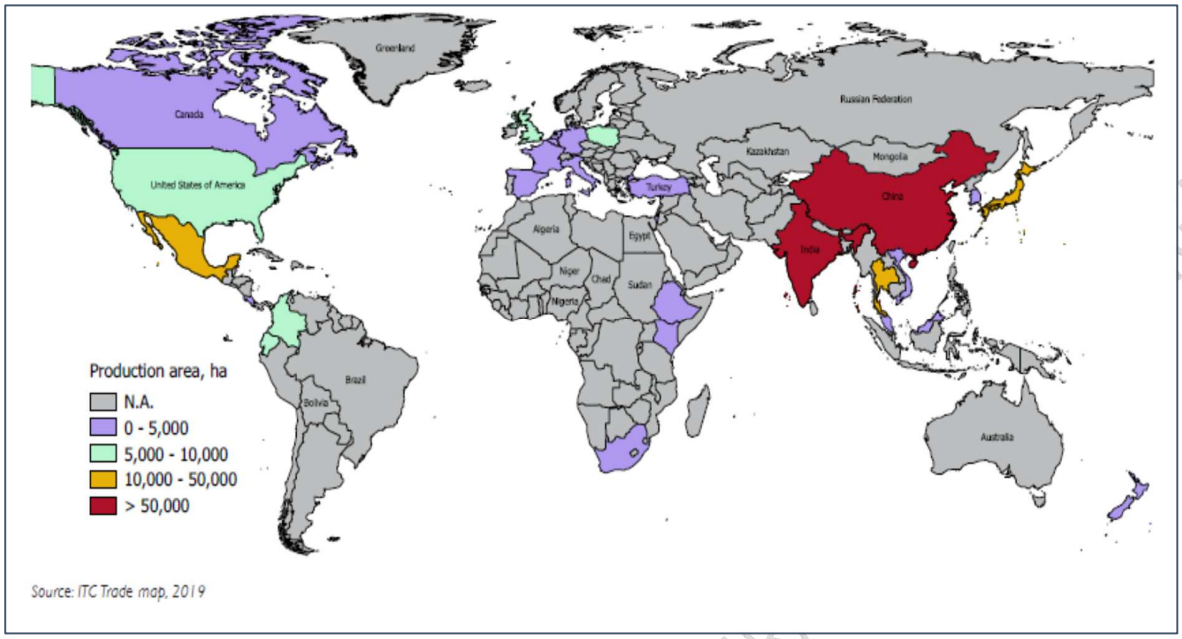

Kaynak: ITC Trade Map 2019

SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

Tablo: Dünya Kesme Çiçek ve Saksılı Bitkiler Üretim Alanları (2020)

Ülkeler	Üretim Alanı (Ha.)	Ülkeler	Üretim Alanı (Ha.)
Hindistan	313.000	Tayvan	4.948
Çin	184.586	Vietnam	4.500
ABD	28.155	Kenya	4.039
Japonya	18.159	İsrail	2.748
Meksika	14.964	Güney Kore	2.716
Brezilya	15.600	Portekiz	1.700
İtalya	12.724	Etiyopya	1.695
Tayland	12.324	Türkiye	1.190
Güney Afrika	11.461	Kanada	1.029
Ekvador	9.316	Belçika	993
Kolombiya	7.665	Kosta Rika	850
İngiltere	7.076	İrlanda	415
Hollanda	7.080	İsveç	357
Almanya	6.588	Avusturya	345
Fransa	6.397	Danimarka	297
İspanya	6.221	Finlandiya	154
Polonya	5.434	İsviçre	160
İran	5.384	Norveç	113
Avustralya	5.488	**Toplam**	**749.200**

Kaynak: AIPH Statistical Yearbook 2020

SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

2.2 DÜNYA SÜS BİTKİLERİ İHRACATI

2020 yılında dünyada toplam 22 milyar 223 milyon $ değerinde süs bitkileri ihracatı yapılmıştır. Dünya süs bitkileri ihracatının ürün gruplarına göre dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Dünyada en fazla ihracat yapılan ürün grubu canlı bitkiler ve kesme çiçeklerdir.

2020 yılı verilerine göre dünya canlı bitkiler ihracatı toplam 10 milyar 624 milyon $'dır. 2020 yılında dünya üzerinde 8 milyar 435 milyon $ değerinde kesme çiçek, 1,7 milyar $ değerinde çiçek soğanları, 1,3 milyar $ değerinde yosun ve ağaç dalları ihracatı yapılmıştır.

Tablo: Ürün Grubuna Göre Dünya Süs Bitkileri İhracatı (Değer: 1.000 USD)

Ürün Grubu	2016	2017	2018	2019	2020
Canlı Bitkiler	8.407.896	9.127.602	10.143.191	10.081.126	10.624.969
Kesme Çiçekler	8.220.190	8.509.824	9.011.814	9.028.528	8.435.416
Çiçek Soğanları	1.709.256	1.772.860	1.798.851	1.783.242	1.766.228
Yosun ve Ağaç Dalları	1.161.657	1.254.998	1.322.221	1.364.217	1.281.667

Kaynak: UN COMTRADE /ITC

Dünya süs bitkileri ihracatçıları aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Dünya üzerindeki en önemli ihracatçı ülkeler sırasıyla, Hollanda, Kolombiya, Almanya, İtalya ve Kenya'dır. Türkiye dünya süs bitkileri ihracatçıları içinde 23. sırada yer almaktadır.

SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

Tablo: Ülkelere Göre Dünya Süs Bitkileri İhracatı (Değer: 1.000 USD)

İhracatçı Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020
Hollanda	9.523.721	10.017.721	10.743.869	10.651.093	10.963.628
Kolombiya	1.328.138	1.417.127	1.477.877	1.495.636	1.431.333
Almanya	1.019.858	1.023.631	1.132.885	1.074.862	1.071.248
İtalya	837.904	942.484	1.045.612	1.007.066	1.034.440
Kenya	555.964	595.590	625.711	643.973	712.713
Ekvador	806.932	890.537	858.623	887.030	662.908
Belçika	602.903	605.715	704.816	693.144	635.539
İspanya	362.849	404.393	486.695	480.991	505.493
Kanada	366.331	392.479	423.938	476.642	498.859
Danimarka	473.339	485.424	496.644	474.520	485.334
Çin	331.766	336.340	379.741	431.893	472.602
ABD	427.109	447.219	460.216	456.033	427.538
Polonya	135.115	141.191	225.611	254.954	259.520
Etiyopya	216.156	221.928	226.948	226.397	216.718
Tayvan	194.221	203.849	217.821	225.067	196.753
Fransa	153.712	165.198	195.667	180.814	183.619
Belarus	19.521	45.922	89.299	109.295	150.310
Litvanya	139.005	143.184	145.839	138.594	134.583
Portekiz	85.030	89.392	105.296	109.897	122.232
Kosta Rika	138.882	132.019	130.321	132.974	119.716
Japonya	83.985	123.828	120.475	97.401	110.939
Malezya	139.785	139.734	144.872	142.789	108.086
Türkiye	81.613	85.512	99.296	107.440	106.768
Tayland	119.326	123.875	134.639	132.566	98.834
İsrail	147.976	144.974	156.378	121.375	97.524
Guatemala	76.776	89.323	97.254	95.409	91.067
Meksika	76.419	81.530	82.562	87.885	86.192
G. Afrika	67.678	81.262	90.979	93.396	81.929
İngiltere	89.060	106.534	106.987	96.586	81.817
Hindistan	78.583	78.580	80.883	79.346	73.232
Diğerleri	920.730	988.450	1.055.679	1.115.484	1.001.676
Toplam	**19.605.848**	**20.744.955**	**22.343.433**	**22.320.552**	**22.223.150**

Kaynak: UN COMTRADE /ITC

Grafik: Dünya Süs Bitkileri İhracatında İlk 10 Ülke

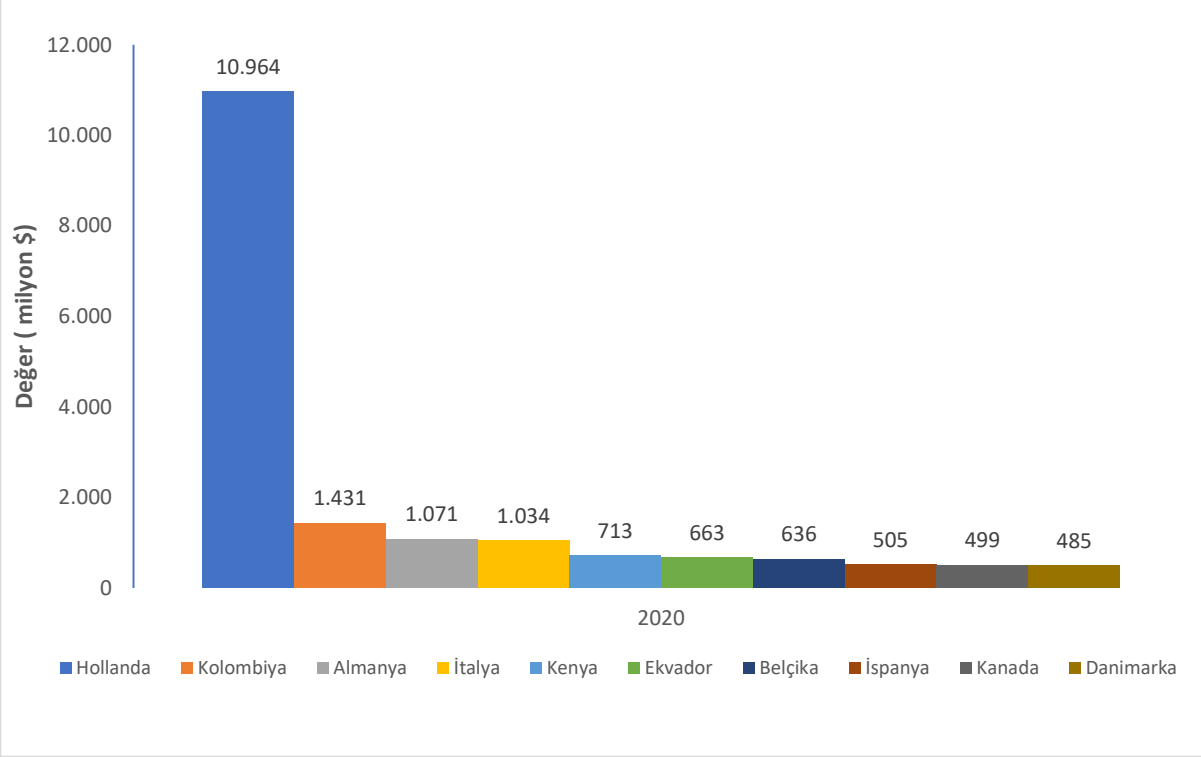

SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ

2.2.1 CANLI BİTKİLER İHRACATI

2020 yılında dünya canlı bitkiler ihracatı toplam 10 milyar 624 milyon $ olmuştur. Canlı bitkiler ihracatında önemli ülkeler Hollanda, Almanya, İtalya, Belçika ve İspanya'dır. Dünya canlı bitkiler ihracatında Türkiye 19. sırada yer almaktadır.

Tablo: Dünya Canlı Bitkiler İhracatı (Değer: 1.000 USD)

	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020
1	Hollanda	3.867.076	4.217.505	4.688.302	4.615.939	5.025.416
2	Almanya	764.398	791.873	881.708	827.632	838.044
3	İtalya	621.695	697.768	791.992	754.415	769.349
4	Belçika	425.549	436.861	467.542	466.861	473.877
5	İspanya	302.548	343.820	407.202	394.253	409.772
6	Kanada	242.806	261.869	280.830	315.389	347.462
7	Danimarka	309.222	313.539	320.129	298.532	320.738
8	ABD	256.147	285.957	310.569	316.951	312.656
9	Çin	165.486	173.986	208.827	250.038	288.275
10	Polonya	92.267	97.293	138.606	157.786	159.305
11	Tayvan	164.811	172.151	180.166	178.223	157.000
12	Fransa	122.099	131.610	155.216	142.224	147.312
13	Japonya	76.167	114.754	110.852	87.620	101.594
14	Litvanya	67.367	62.250	82.245	78.519	82.316
15	Kenya	46.013	54.335	50.502	58.808	74.880
16	Portekiz	56.010	60.112	77.196	70.443	69.542
17	Kosta Rika	63.267	62.679	67.288	69.129	67.965
18	Özbekistan		1.849	4.419	43.844	63.436
19	Türkiye	45.073	48.145	55.584	61.831	58.768
20	Macaristan	45.911	52.445	54.798	54.850	55.454
	Toplam	**8.407.896**	**9.127.602**	**10.143.191**	**10.081.126**	**10.624.969**

Kaynak: UN COMTRADE /ITC

2.2.2 KESME ÇİÇEKLER İHRACATI

2020 yılında dünya kesme çiçekler ihracatı 8 milyar 435 milyon $ olarak gerçekleşmiştir. Dünya kesme çiçekler ihracatında en önemli ülkeler Hollanda, Kolombiya, Ekvador, Kenya ve Etiyopya'dır. Dünya kesme çiçekler ihracatında Türkiye 20. sırada yer almaktadır.

Tablo: Dünya Kesme Çiçekler İhracatı (Değer: 1.000 USD)

	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020
1	Hollanda	4.040.607	4.095.609	4.338.876	4.343.029	4.206.327
2	Kolombiya	1.312.262	1.399.600	1.458.170	1.474.824	1.410.712
3	Ekvador	802.461	881.462	851.931	879.779	643.596
4	Kenya	509.634	540.831	574.977	584.199	635.435
5	Etiyopya	190.976	196.620	199.282	199.989	190.206
6	Çin	105.533	103.762	108.199	119.942	125.809
7	Belarus	7.912	31.136	70.970	85.572	123.937
8	İtalya	93.366	98.239	108.425	103.101	96.748
9	Malezya	104.795	108.164	116.442	113.080	87.433
10	Belçika	89.840	89.822	150.853	151.047	81.409
11	İspanya	43.059	39.134	54.039	58.080	66.505
12	Kanada	57.166	58.929	61.921	64.234	58.499
13	İsrail	81.825	67.966	53.814	41.305	58.262
14	Almanya	80.807	72.269	68.929	66.614	52.160
15	Tayland	70.251	70.862	77.822	76.301	47.445
16	Vietnam	41.295	37.541	42.846	50.040	46.187
17	G. Afrika	36.234	45.783	54.258	55.765	45.511
18	Tayvan	28.514	30.809	36.769	45.877	39.074
19	Polonya	18.370	12.672	43.714	47.577	38.947
20	Türkiye	27.731	28.853	34.148	35.952	36.780
	Toplam	**8.220.190**	**8.509.824**	**9.011.814**	**9.028.528**	**8.435.416**

Kaynak: UN COMTRADE /ITC

2.3 DÜNYA SÜS BİTKİLERİ İTHALATI

Dünya süs bitkileri ithalatı 2020 yılında 20 milyar 60 milyon $ olarak gerçekleşmiştir. Dünya üzerinde ürün gruplarına göre süs bitkileri ithalatı aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Dünya üzerinde en fazla ithalatı yapılan ürün grubu canlı bitkiler olup; 2020 yılında dünyada toplam 8 milyar 848 milyon $ değerinde canlı bitkiler ithalatı yapılmıştır.

Tablo: Dünya Süs Bitkileri İthalatı (Değer:1.000 USD)

Ürün Grubu	2016	2017	2018	2019	2020
Canlı Bitkiler	7.200.272	7.811.711	8.690.768	8.516.691	8.848.123
Kesme Çiçekler	7.890.149	8.114.317	8.857.631	8.626.193	7.799.936
Çiçek Soğanları	1.586.834	1.655.442	1.762.355	1.679.189	1.705.726
Yosun ve Ağaç Dalları	1.141.572	1.176.812	1.283.716	1.257.170	1.193.074

Kaynak: UN COMTRADE/ITC

2020 yılı verilerine göre kesme çiçekler ithalatı 7 milyar 799 milyon $, çiçek soğanları ithalatı 1 milyar 705 milyon $ ve yosun ve ağaç dalları ithalatı 1 milyar 193 milyon $ olarak gerçekleşmiştir.

Grafik: Dünya Süs Bitkileri İthalatçıları

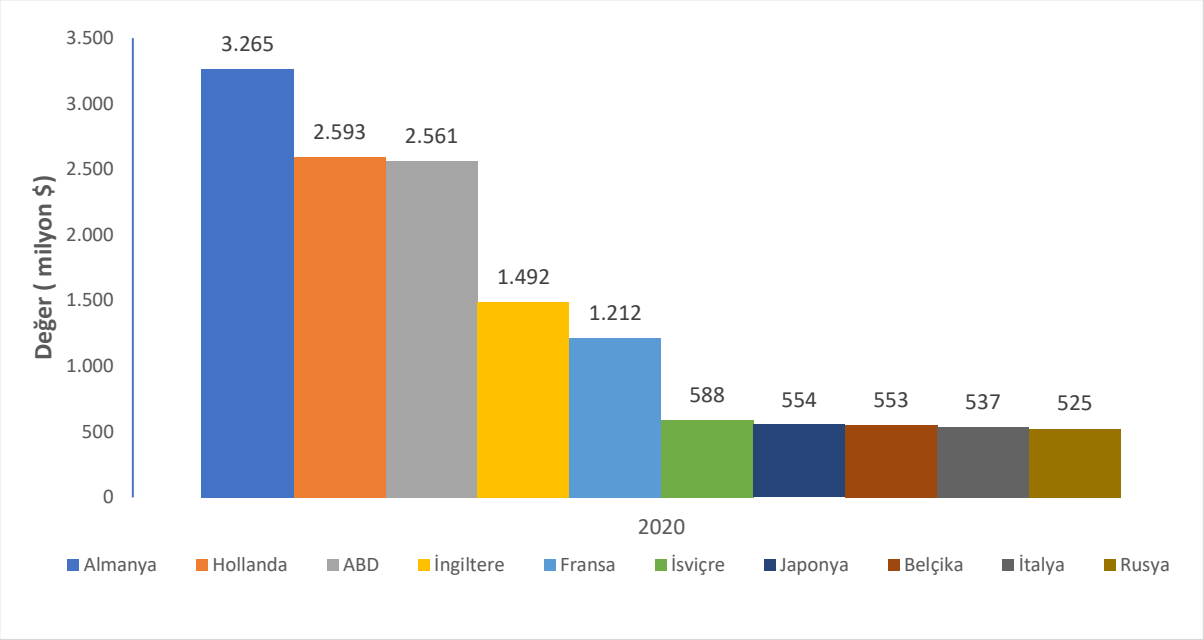

Dünya süs bitkileri ithalatçıları aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Dünya süs bitkileri sektöründe en önemli ithalatçı ülkeler sırayla Almanya, Hollanda, ABD, İngiltere ve Fransa'dır. Türkiye dünya süs bitkileri ithalatçıları arasında 43. sırada yer almaktadır.

Tablo : Dünya Süs Bitkileri İthalatçıları (Değer 1.000 USD)

	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	PAY 2020 (%)
1	Almanya	3.087.814	3.143.055	3.404.508	3.249.154	3.265.061	16,3%
2	Hollanda	2.218.488	2.366.137	2.496.385	2.423.556	2.592.586	12,9%
3	ABD	2.164.139	2.277.650	2.435.236	2.585.840	2.560.642	12,8%
4	İngiltere	1.591.902	1.544.204	1.722.929	1.496.696	1.492.173	7,4%
5	Fransa	1.165.583	1.218.816	1.306.589	1.269.929	1.211.799	6,0%
6	İsviçre	553.425	560.623	594.121	571.234	588.092	2,9%
7	Japonya	583.936	585.710	606.510	600.794	553.781	2,8%
8	Belçika	444.220	440.425	505.660	543.011	553.199	2,8%
9	İtalya	600.387	636.054	613.151	444.680	537.227	2,7%
10	Rusya	577.756	567.911	599.095	562.779	524.836	2,6%
11	Polonya	262.146	300.924	446.202	427.146	429.400	2,1%
12	İsveç	379.700	394.881	431.689	421.472	427.203	2,1%
13	Kanada	376.323	409.467	422.511	427.353	408.205	2,0%
14	Avusturya	360.176	380.599	440.677	431.568	399.186	2,0%
15	Danimarka	304.801	329.451	362.483	360.364	393.038	2,0%
16	İspanya	233.428	246.252	273.013	278.883	255.747	1,3%
17	Norveç	243.160	252.887	260.416	247.550	254.543	1,3%
18	Çin	226.260	280.860	292.745	269.743	243.766	1,2%
19	Çek Cum.	183.237	194.788	223.127	241.747	239.342	1,2%
20	Litvanya	154.159	133.667	178.052	190.603	183.767	0,9%
21	Romanya	127.687	145.432	158.649	169.548	171.283	0,9%
22	Vietnam	83.722	103.159	111.143	106.471	147.478	0,7%
23	Finlandiya	128.605	136.801	144.622	135.607	140.432	0,7%
24	Meksika	113.967	117.682	135.496	145.024	137.240	0,7%
25	Macaristan	111.936	116.264	121.558	130.255	127.397	0,6%
	Toplam	**18.354.333**	**19.329.150**	**21.069.546**	**20.531.736**	**20.060.232**	**100,0%**

Kaynak: UN COMTRADE/ITC

2.3.1 CANLI BİTKİLER İTHALATI

2020 yılında dünyada 8 milyar 848 milyon $ değerinde canlı bitkiler ithalatı yapılmıştır. Dünya üzerinde canlı bitkiler ürün grubunda önemli ithalatçı ülkeler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo: Dünya Canlı Bitkiler İthalatı (Değer: 1.000 USD)

	İthalatçı Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020
1	Almanya	1.210.148	1.291.050	1.422.114	1.397.476	1.411.163
2	Hollanda	812.821	907.217	1.033.370	1.005.061	1.103.376
3	Fransa	604.148	659.876	711.916	711.065	700.863
4	ABD	474.848	512.710	557.471	609.716	655.054
5	İngiltere	427.771	434.141	514.168	497.374	544.437
6	İtalya	276.034	305.374	333.660	226.190	310.261
7	Belçika	235.995	239.968	240.016	252.427	279.275
8	İsviçre	233.449	240.979	267.052	258.625	276.407
9	Avusturya	209.959	213.100	254.495	254.090	246.686
10	Kanada	182.031	202.293	212.955	225.977	231.489
11	Polonya	148.477	155.959	216.510	194.981	221.124
12	Danimarka	174.391	186.016	202.495	197.505	212.478
13	Rusya	164.015	160.754	177.574	188.302	185.115
14	İsveç	151.122	155.992	159.384	165.449	166.538
15	İspanya	121.150	122.971	139.248	140.538	143.188
16	Norveç	107.745	113.373	122.358	117.105	125.633
17	Japonya	104.495	108.558	111.788	114.275	113.396
18	Çek Cum.	82.531	87.369	99.417	109.057	109.817
19	Çin	84.198	107.122	108.659	89.723	95.223
20	Romanya	59.572	67.378	88.038	88.410	93.428
	Toplam	**7.200.272**	**7.811.711**	**8.690.768**	**8.516.691**	**8.848.123**

Kaynak: UN COMTRADE /ITC

Canlı bitkiler ithalatı yapan en önemli ülkeler Almanya, Hollanda, Fransa, ABD ve İngiltere'dir. Türkiye canlı bitkiler ithalatında dünyada 34. sırada yer almaktadır.

2.3.2 KESME ÇİÇEKLER İTHALATI

2020 yılında dünyada 7 milyar 799 milyon $ değerinde kesme çiçek ithalatı yapılmıştır. Kesme çiçekler ürün grubunda önemli ithalatçı ülkeler aşağıdaki tabloda yer almaktadır. En önemli ithalatçı ülkeler ABD, Almanya, Hollanda ve İngiltere'dir.

Tablo: Dünya Kesme Çiçek İthalatı (Değer: 1.000 USD)

	İthalatçı Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020
1	ABD	1.391.176	1.453.659	1.529.469	1.604.854	1.535.472
2	Almanya	1.190.218	1.203.643	1.285.531	1.194.809	1.169.086
3	Hollanda	998.510	959.798	992.720	989.160	1.063.308
4	İngiltere	1.010.643	960.303	1.026.732	844.638	785.557
5	Fransa	390.284	389.371	407.400	382.523	340.785
6	Japonya	347.344	348.599	364.877	360.410	324.657
7	Rusya	357.375	350.775	367.940	312.601	271.242
8	Belçika	152.870	147.005	215.095	239.178	220.373
9	İsviçre	173.523	172.944	176.154	170.165	163.392
10	İtalya	182.888	182.657	193.577	148.749	152.083
11	Polonya	79.855	106.303	176.059	183.435	151.574
12	Danimarka	94.725	103.847	112.906	122.503	129.554
13	Kanada	124.607	133.285	131.498	126.310	102.678
14	Çek Cumhuriyeti	74.535	80.887	94.999	103.033	99.963
15	Avusturya	101.777	114.879	131.634	124.537	99.877
16	İsveç	78.892	86.503	86.990	84.618	88.359
17	İspanya	87.209	94.700	104.605	108.931	86.068
18	Norveç	81.450	85.138	83.441	78.764	78.451
19	İrlanda	45.411	49.055	49.595	55.676	63.020
20	Suudi Arabistan	53.360	55.289	60.303	68.291	61.726
	Toplam	**7.890.149**	**8.114.317**	**8.857.631**	**8.626.193**	**7.799.936**

Kaynak: UN COMTRADE /ITC

2.4 DÜNYA SÜS BİTKİLERİ TÜKETİMİ

Dünya süs bitkileri tüketim rakamları incelendiğinde, süs bitkileri tüketiminin gelişmiş ülkelerde daha fazla olduğu görülmektedir. Tüketimi etkileyen önemli faktörler harcanabilir gelirin yüksek olması ve çiçek tüketiminin toplumsal kültürdeki yeridir. Tüketim oranı tüm dünyada önemli günlerde (yılbaşı, anneler günü, sevgililer günü, bayramlar gibi) artış göstermektedir. Genel olarak lüks tüketim malı olarak nitelendirilen süs bitkileri, hediye verme amaçlı diğer lüks ürünlerin (çikolata, şarap vb.) alternatifi durumundadır. Ancak özellikle Avrupa'da çiçek tüketiminin kültürel bir olgu olduğu ve bir ihtiyaç olarak algılandığı görülmektedir.

Dünya üzerinde süs bitkileri için en önemli tüketim merkezleri Avrupa Birliği, Amerika ve Japonya'dır. Süs bitkileri tüketiminin toplam tahmini pazar değeri Avrupa Birliği'nde 24.433 milyon €, ABD'de 31.080 milyon €, Japonya'da 4.822 milyon €'dur.

Dünyada kişi başı süs bitkileri tüketiminin ülkelere göre dağılımı aşağıdaki tabloda görülmektedir. Dünyada kişi başı süs bitkileri tüketiminin en fazla olduğu ülkeler Avrupa ülkeleridir.

Tablo: Dünya Kesme Çiçekler ve Saksılı Bitkiler Tüketimi 2019

Ülkeler	Kişi Başı Tüketim (€)	Toplam Tüketim (Milyon €)	Kişibaşı Gayri Safi Milli Gelir (1.000 €)	Nüfus (Milyon)
Avusturya	78	665	59,1	8,9
Belçika	72	821	54,7	11,5
Danimarka	114	660	61,4	5,8
Fransa	38	2.513	50,4	67,1
Almanya	108	8.900	57,7	83,1
İtalya	40	2.426	44,6	60,3
İspanya	21	961	42,3	47,1
İsviçre	127	1.079	72,4	8,6
İngiltere	104	6.921	48,0	66,8
Japonya	38	4.822	44,8	126,3
ABD	95	31.080	65,9	328,2

Kaynak: AIPH Statistical Yearbook 2020

3 TÜRKİYE SÜS BİTKİLERİ SEKTÖRÜ

3.1 TÜRKİYE SÜS BİTKİLERİ ÜRETİMİ

Türkiye, süs bitkileri açısından oldukça zengin bir çeşitliliğe sahiptir. Türkiye, süs bitkileri yetiştiriciliğinde uygun iklimsel ve coğrafi koşulları, pazar ülkelere yakınlığı ve ucuz işgücüne sahip olması gibi nedenlerle önemli avantajlara sahiptir. Türkiye'de 2020 yılında toplam 54.128 da. alanda süs bitkileri üretimi yapılmaktadır.

Tablo : Türkiye Süs Bitkileri Üretim Alanları (da)

Ürün Grubu	2018	2019	2020
Dış Mekan Süs Bitkileri	37.307	37.699	39.739
Kesme Çiçekler	11.920	12.374	12.183
İç Mekan (Saksılı) Süs Bitkileri	2.081	1.992	1.706
Çiçek Soğanları	494	412	498
Toplam	**51.803**	**52.477**	**54.128**

Kaynak: TUİK

Grafik: Türkiye Süs Bitkileri Üretim Alanları

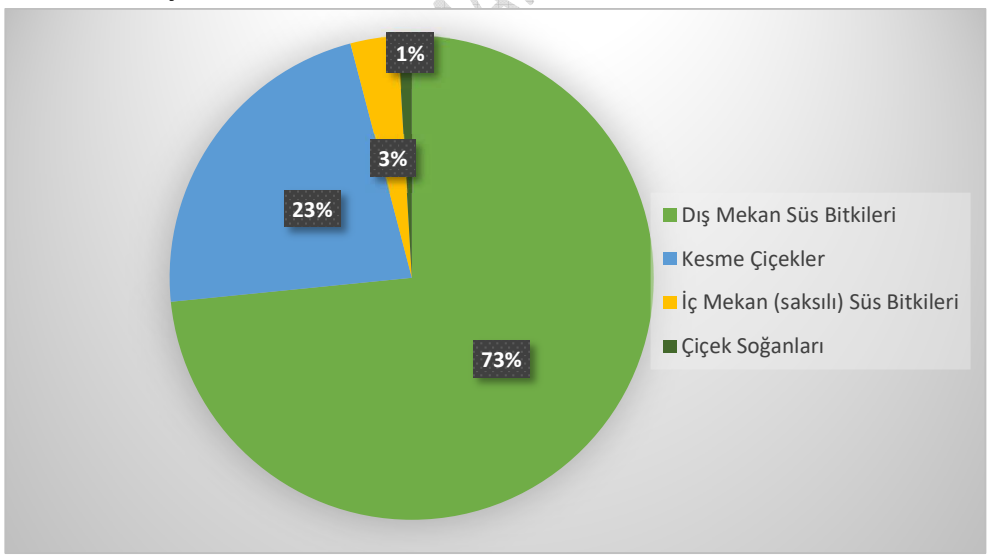

2020 yılında ürün gruplarına göre üretim miktarları aşağıdaki tabloda verilmektedir. Türkiye'de alan bazında en fazla üretimi yapılan ürün dış mekan süs bitkileridir; miktar bazında ise Türkiye'de en çok kesme çiçek üretilmektedir.

Tablo : Türkiye Süs Bitkileri Üretim Miktarı (1.000 Adet)

Ürün Grubu	2018	2019	2020
Kesme Çiçekler	1.055.784	1.093.334	1.012.465
Dış Mekan Süs Bitkileri	507.183	510.558	529.109
Çiçek Soğanları	88.657	62.537	71.415
İç Mekan Süs Bitkileri	60.150	51.669	48.458
Toplam	**1.711.774**	**1.718.098**	**1.661.449**

Kaynak: TUİK

Türkiye'de süs bitkileri üretiminin alan bazında en fazla yapıldığı iller sırasıyla İzmir, Sakarya, Antalya, Bursa ve Yalova'dır. Sakarya, Yalova, İstanbul, Adana, Osmaniye iç ve dış mekan bitkileri üretiminde önemli yere sahiptir.

Tablo : İllere Göre Türkiye Süs Bitkileri Üretim Alanları

	Üretim Alanı (metrekare)	Üretim Alanı (da.)
İzmir	16.364.720	16.365
Sakarya	11.177.745	11.178
Antalya	5.891.209	5.891
Bursa	4.342.427	4.342
Yalova	3.831.248	3.831
Edirne	2.500.000	2.500
Adana	1.390.000	1.390
Manisa	907.356	907
Isparta	868.000	868
Konya	836.000	836
Diğer	6.019.341	6.019
Toplam	**54.128.046**	**54.128**

Üretim miktarı açısından en önemli iller kesme çiçekte Antalya ve İzmir'dir. Antalya bölgesinde çoğunluğu seralarda olmak üzere yüksek kaliteli ve ihracata yönelik üretim yapılmaktadır.

Dış ve iç mekan süs bitkilerinde ise üretim miktarına göre İzmir, Yalova, Sakarya, Ankara ve Adana önemli illerdir.

Tablo : İllere Göre Türkiye Süs Bitkileri Üretimi

	Üretim Miktarı (adet)				
	Kesme Çiçekler	Çiçek Soğanları	İç Mekan Süs Bitkileri	Dış Mekan Süs Bitkileri	Toplam
Antalya	489.142.349	19.600.354	7.531.500	13.426.000	529.700.203
İzmir	235.735.408	39.363.800	1.865.050	204.288.130	481.252.388
Yalova	44.269.130	5.815.000	6.983.600	101.959.604	159.027.334
Isparta	117.180.000				117.180.000
Adana	23.760.000		16.160.000	30.579.500	70.499.500
Ankara	151.500	40.000	409.370	50.323.000	50.923.870
Konya	40.400.000			4.526.500	44.926.500
Sakarya	1.600.000		790.000	39.438.620	41.828.620
İstanbul	14.756.862		500.000	20.961.790	36.218.652
Mersin	11.450.056		8.288.610	7.517.160	27.255.826
Bursa	5.517.000		3.215.495	13.055.470	21.787.965
Tokat	12.723.000			508.505	13.231.505
Manisa	-			11.714.500	11.714.500
Eskişehir	-	2.500	10.500	9.483.550	9.496.550
Kocaeli	675.000	32.000	1.136.000	5.680.000	7.523.000
Diğerleri	15.104.932	6.562.000	1.568.690	15.647.370	38.882.992
Toplam	**1.012.465.237**	**71.415.654**	**48.458.815**	**529.109.699**	**1.661.449.405**

Süs bitkileri sektörü emek yoğun bir sektördür. Tarımdaki diğer sektörlere göre işgücü ihtiyacı fazladır. Türkiye'de süs bitkileri sektöründeki doğrudan istihdam 100 bin kişi, dolaylı istihdam 500 bin kişidir.

3.2 TÜRKİYE SÜS BİTKİLERİ İHRACATI

Ülkemizde, ihracata yönelik süs bitkileri üretiminin yaklaşık 30 yıllık bir geçmişi vardır. Türkiye süs bitkileri ve mamulleri ihracatı 2020 yılında 106 milyon 156 bin $ olmuştur. Süs bitkileri ihracatında en önemli ürün grubu canlı bitkiler ve kesme çiçeklerdir.

Tablo: Türkiye Süs Bitkileri İhracatı

ÜRÜN GRUBU	2019 DEĞER (USD)	2020 DEĞER (USD)	DEĞİŞİM (%)
YUMRU HALİNDE DOĞAL ÇİÇEK SOĞANLARI	1.356.335	1.390.852	2,54
SÜRGÜN VERMİŞ VEYA ÇİÇEKLENMİŞ DOĞAL ÇİÇEK SOĞANLARI	15.454	197	-98,73
ÇİÇEK SOĞANLARI	**1.371.789**	**1.391.049**	**1,40**
ÇELİK VE FİDELER	38.000.144	33.157.253	-12,74
AĞAÇLAR.ÇALILAR VE DALLARI	18.683.532	21.236.658	13,67
ODA BİTKİLERİ	4.471.873	3.942.559	-11,84
CANLI BİTKİLER	**61.155.550**	**58.336.470**	**-4,61**
TAZE KESME ÇİÇEKLER	35.679.332	36.467.302	2,21
TAZE OLMAYAN KURUTULMUŞ. BOYANMIŞ. İŞLEM GÖRMÜŞ DİĞER ÇİÇEKLER	46.860	198.246	323,06
KESME ÇİÇEKLER	**35.726.192**	**36.665.548**	**2,63**
YOSUNLAR VE LİKENLER	2.686.086	2.530.094	-5,81
ÇELENK VE BUKET YAPMAYA ELVERİŞLİ MALZEMELER	5.540.023	7.233.550	30,57
YOSUN VE AĞAÇ DALLARI	**8.226.109**	**9.763.644**	18,69
TOPLAM	**106.479.640**	**106.156.710**	**-0,30**

Kaynak: TUİK

Grafik: Türkiye Süs Bitkileri İhracatı

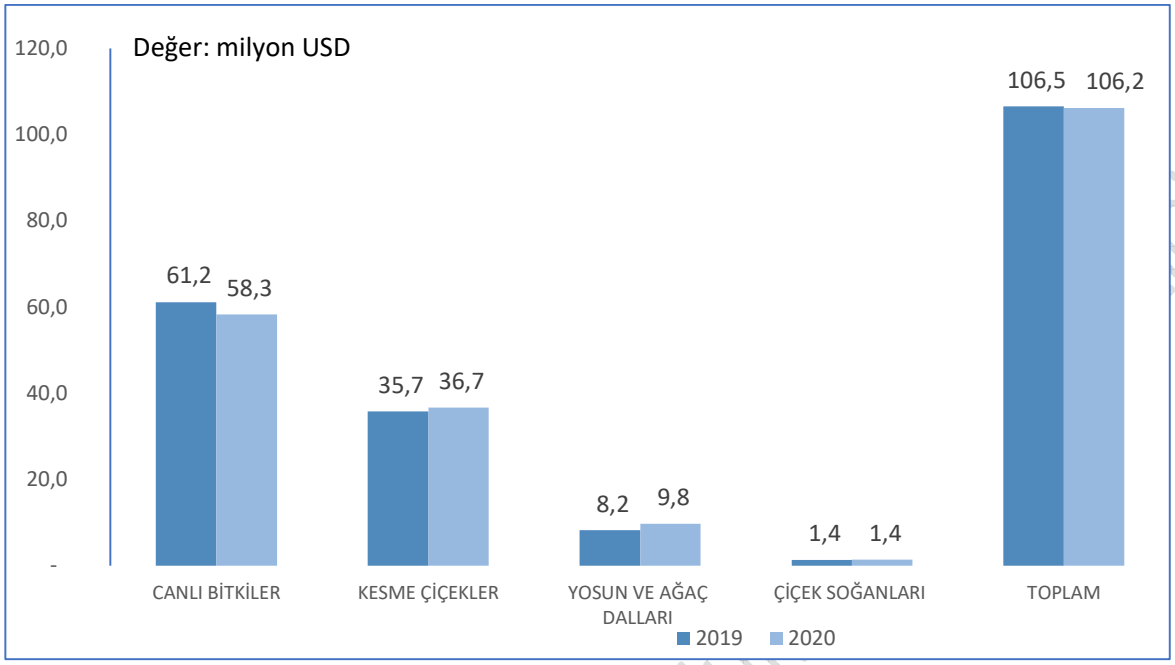

Türkiye süs bitkileri ihracatının ülkelere göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmektedir. Süs bitkileri sektörünün önemli ihracat pazarları arasında Hollanda ilk sırada yer almaktadır. Özbekistan, Almanya, Azerbaycan, Türkmenistan, İngiltere, Irak, Gürcistan, Bulgaristan ve Kazakistan ihracatımızda önemli diğer ülkeler olmuştur. Bu dönemde Hollanda'ya %24, Özbekistan'a %8, Azerbaycan'a %8 ihracat artışı olmuştur.

SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

Tablo: Ülkelere Göre Türkiye Süs Bitkileri İhracatı

Ülkeler	2019 DEĞER (USD)	2020 DEĞER (USD)	DEĞİŞİM DEĞER (%)
Hollanda	28.543.892	35.365.057	23,9
Özbekistan	9.557.301	10.274.460	7,5
Almanya	10.686.036	9.614.226	-10,0
Azerbaycan	8.434.339	9.117.346	8,1
Türkmenistan	7.800.976	6.460.923	-17,2
İngiltere	9.285.248	5.798.333	-37,6
Irak	5.398.744	4.510.632	-16,5
Gürcistan	4.339.289	3.941.415	-9,2
Bulgaristan	2.198.705	2.462.959	12,0
Kazakistan	1.500.247	2.367.125	57,8
Abd	1.759.674	1.632.793	-7,2
Polonya	1.001.911	1.615.329	61,2
Romanya	1.734.851	1.566.594	-9,7
İtalya	1.291.002	1.094.224	-15,2
Kktc	854.950	810.095	-5,2
Danimarka	393.032	764.453	94,5
Libya	340.915	650.710	90,9
Litvanya	782.395	527.749	-32,5
Suudi Arabistan	1.314.609	489.473	-62,8
Karadağ	137.472	477.534	247,4
Kosova	358.381	467.156	30,4
Ürdün	186.158	368.841	98,1
Moldavya	437.572	365.247	-16,5
Ukrayna	574.006	352.365	-38,6
Kuzey Makedonya	256.961	332.584	29,4
Diğerleri	7.310.976	4.729.087	-35,3
Toplam	**106.479.640**	**106.156.710**	**-0,3**

Kaynak: TUİK

Grafik: Türkiye Süs Bitkileri İhracatında Önemli Ülkeler

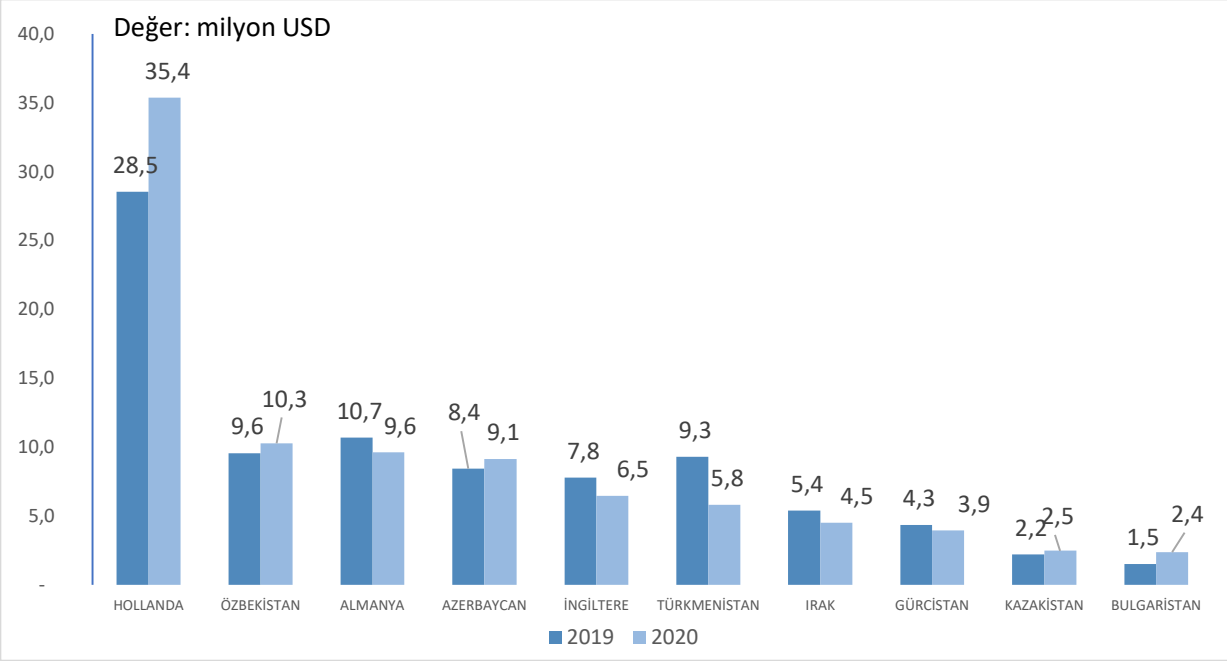

3.2.1 CANLI BİTKİLER

Canlı bitkiler, süs bitkileri sektörünün önemli bir alt grubu olup; iç mekan bitkileri, dış mekan bitkileri ve fideleri kapsamaktadır. Canlı bitkiler ürün grubunda, 2020 yılında bir önceki yıl aynı döneme oranla değer bazında %5 azalış görülmüş ve 58,3 milyon $ değerinde ihracat gerçekleşmiştir. Özbekistan, Azerbaycan, Almanya ve Türkmenistan canlı bitkiler ihracatında en önemli pazarlarımızdır.

SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ İH

Tablo: Türkiye Canlı Bitkiler İhracatı

	2019	2020	DEĞİŞİM
ÜLKE	DEĞER (USD)	DEĞER (USD)	DEĞER (%)
Özbekistan	9.533.661	10.204.638	7
Azerbaycan	8.341.235	8.984.612	8
Almanya	7.711.329	6.466.594	-16
Türkmenistan	7.800.323	6.424.388	-18
Irak	5.372.238	4.495.621	-16
Gürcistan	4.333.279	3.940.657	-9
Hollanda	3.608.865	3.915.574	8
Kazakistan	1.500.247	2.366.285	58
İtalya	1.261.558	1.008.634	-20
Bulgaristan	835.355	828.085	-1
Danimarka	363.928	713.907	96
Kktc	718.021	683.155	-5
Libya	337.222	624.048	85
İngiltere	487.545	604.067	24
Romanya	116.213	494.292	325
Suudi Arabistan	1.223.556	486.977	-60
Karadağ	137.472	477.534	247
Kosova	348.403	448.547	29
Ürdün	186.158	367.063	97
Moldavya	394.433	339.022	-14
Diğerleri	6.544.510	4.462.770	-32
Toplam	**61.155.550**	**58.336.470**	**-5**

Kaynak: TUİK

Grafik: Türkiye Canlı Bitkiler İhracatnda Önemli Pazarlar

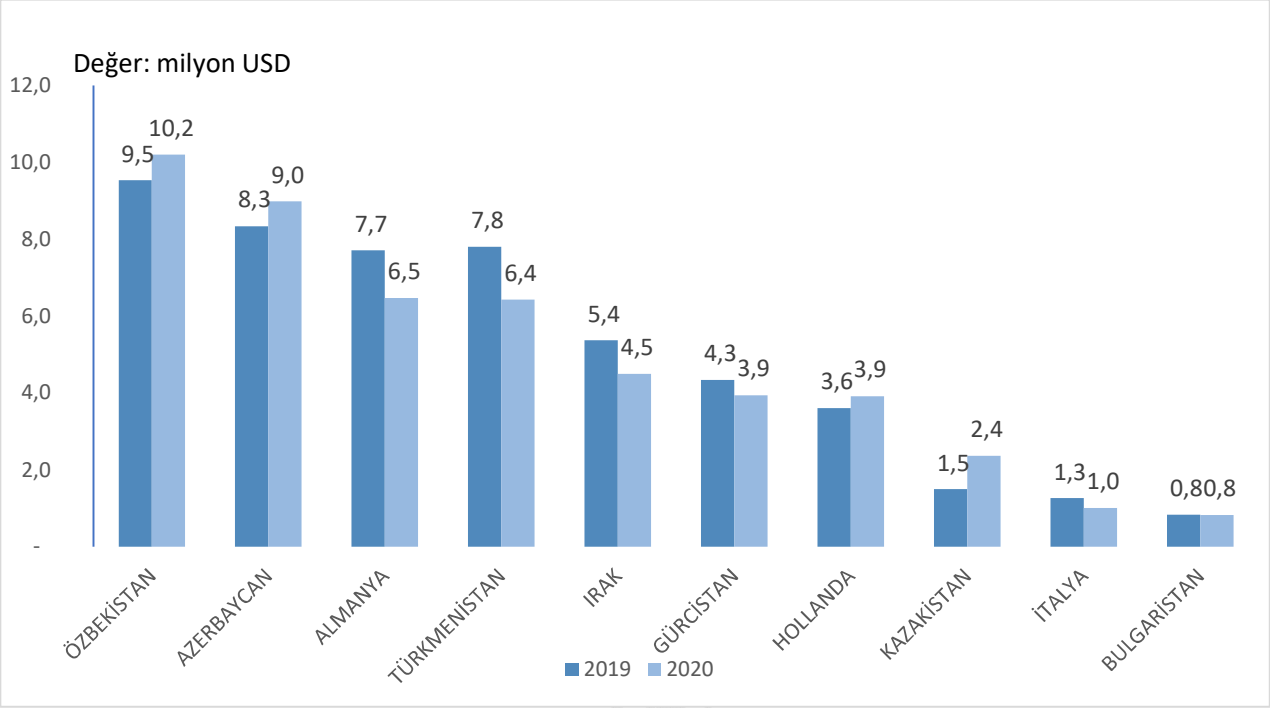

3.2.2 KESME ÇİÇEKLER

Kesme çiçekler ürün grubu ihracatında 2020 yılında bir önceki yıla oranla %3 ihracat artışı görüşlmüş ve toplam 36,7 milyon $ değerinde ihracat gerçekleşmiştir. Bu ürün grubunda en önemli pazarlarımız sırasıyla Hollanda, İngiltere ve Bulgaristan'dır.

SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ

Tablo: Türkiye Kesme Çiçekler İhracatı (Değer :USD)

	2019	2020	DEĞİŞİM
Ülkeler	DEĞER (USD)	DEĞER (USD)	DEĞER (%)
Hollanda	20.127.251	25.688.367	28
İngiltere	8.604.767	5.053.004	-41
Bulgaristan	1.297.111	1.602.420	24
Polonya	795.268	1.214.768	53
Romanya	1.618.638	1.072.302	-34
Almanya	1.040.561	717.185	-31
Litvanya	757.456	429.342	-43
Ukrayna	407.165	243.631	-40
Azerbaycan	89.574	111.025	24
Kktc	135.460	108.506	-20
Bosna-Hersek	46.246	59.700	29
Japonya	99.399	55.231	-44
Beyaz Rusya	-	47.485	
Sirbistan	54.376	27.632	-49
Libya	1.875	26.663	1322
Moldavya	43.139	26.225	-39
Kirgızistan	5.275	25.890	391
Kuveyt	18.218	24.135	32
Macaristan	220.459	23.629	-89
Birleşik Arap Emirlikleri	12.399	21.947	77
Diğerleri	351.557	86.461	-75
Toplam	**35.726.192**	**36.665.548**	**3**

Kaynak: TUİK

SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

Grafik: Türkiye Kesme Çiçekler İhracatı

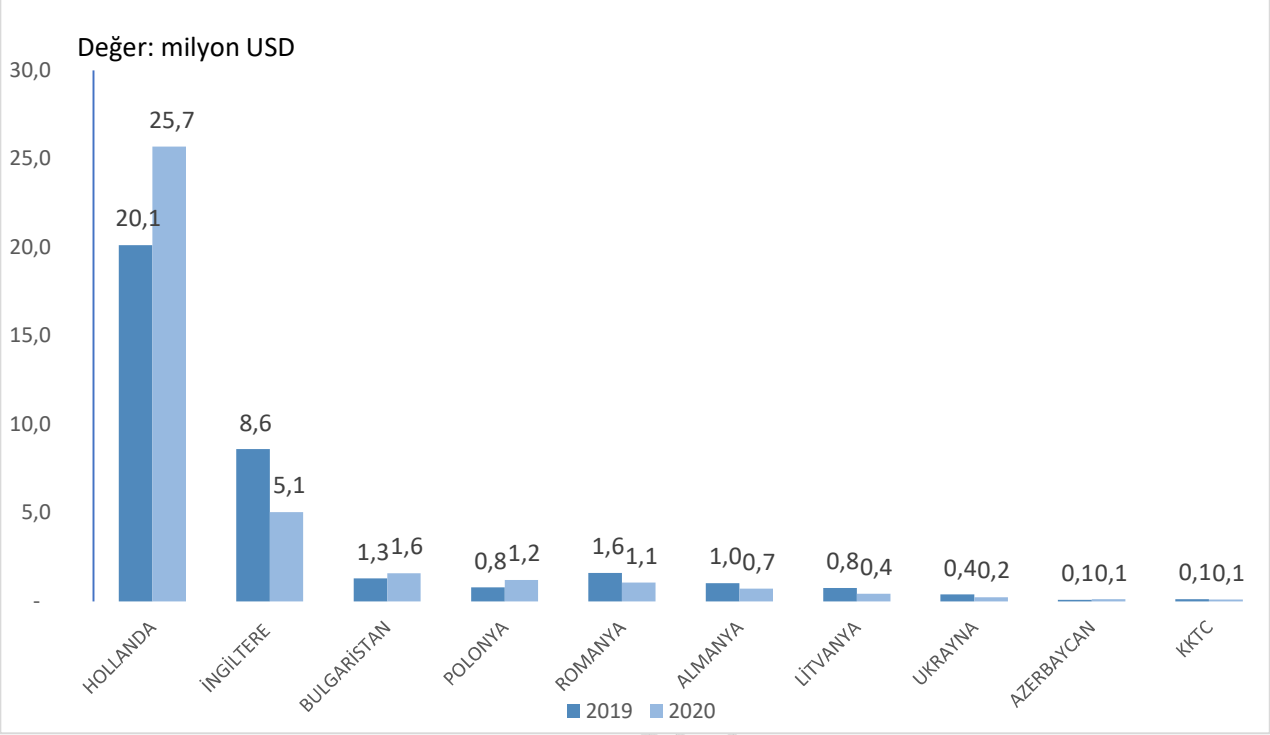

3.2.3 YOSUN VE AĞAÇ DALLARI

Yosun ve ağaç dalları ürün grubunda yer alan ürünler içinde süs amaçlı çelenkler en önemli ihraç kalemi olup; özellikle, paskalya, yılbaşı vb. önemli günlerde ihracatı artış göstermektedir. Yosun ve ağaç dalları ürün grubu ihracatında 2020 yılında bir önceki yıl aynı döneme oranla %19 artış görülmüş ve toplam 9,8 milyon $ değerinde ihracat gerçekleşmiştir. Bu ürün grubunda Hollanda, Almanya ve ABD en önemli pazarlarımızdır.

SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ İ

Tablo: Türkiye Yosun ve Ağaç Dalları İhracatı

	2019	2020	DEĞİŞİM
Ülkeler	DEĞER (USD)	DEĞER (USD)	DEĞER (%)
Hollanda	3.478.672	4.479.920	29
Almanya	1.923.569	2.430.447	26
Abd	1.316.578	1.320.662	0
Fransa	192.776	260.289	35
Polonya	177.525	232.943	31
Kanada	210.607	200.908	-5
İngiltere	192.936	141.262	-27
Belçika	157.808	96.338	-39
İtalya	29.432	85.591	191
Hindistan	35.583	74.394	109
Japonya	25.304	51.400	103
Danimarka	29.103	50.344	73
İspanya	119.124	36.152	-70
Çekya	32.657	36.066	10
Avusturya	65.134	35.763	-45
Bulgaristan	66.239	32.454	-51
İrlanda	8.834	25.354	187
İsrail	-	22.637	
Azerbaycan	235	19.501	8211
KKTC	904	18.434	1940
Diğerleri	163.089	112.786	-31
Toplam	**8.226.109**	**9.763.644**	**19**

Kaynak: TUİK

Grafik: Türkiye Yosun ve Ağaç Dalları İhracatında Önemli Pazarlar

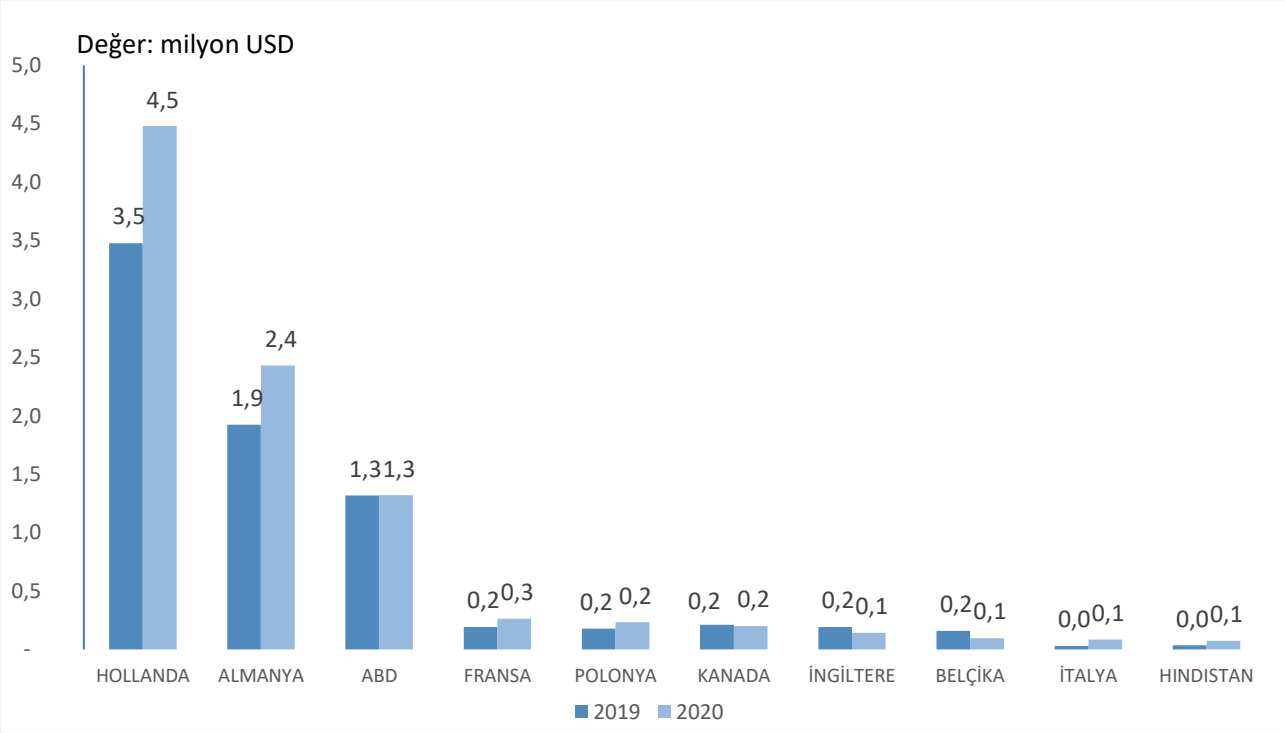

3.2.4 ÇİÇEK SOĞANLARI

Çiçek Soğanları ürün grubunda 2020 yılı Ocak- Aralık döneminde bir önceki yıl aynı döneme oranla değer bazında %1 artış görülmüş ve toplam 1,4 milyon $ değerinde ihracat gerçekleşmiştir. Bu ürün grubunda Hollanda en önemli pazarımızdır.

SÜS BİTKİLERİ VE MAMUL

Tablo: Türkiye Çiçek Soğanları İhracatı

	2019	2020	DEĞİŞİM
Ülkeler	DEĞER (USD)	DEĞER (USD)	DEĞER (%)
Hollanda	1.329.104	1.281.195	-4
Özbekistan	22.012	65.526	198
Türkmenistan	125	36.535	29018
Irak	-	4.397	
Azerbaycan	3.295	2.208	-33
Gürcistan	-	667	
Suriye	2.389	521	-78
Almanya	10.577	-	-100
Arnavutluk	647	-	-100
Ege Serbest Bölge	81	-	-100
Kktc	565	-	-100
Kuveyt	494	-	-100
Pakistan	2.500	-	-100
Toplam	**1.371.789**	**1.391.049**	**1**

Kaynak: TUİK

SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

4 DEĞERLENDİRME

Süs bitkileri sektörü, bitkisel üretim içinde önemli bir yere sahiptir ve büyük ihracat potansiyeli sektörün dünya üzerindeki önemini giderek artmaktadır. Süs bitkileri sektörü ekonomiye yüksek katma değer sağlayan ve önemli istihdam yaratan bir sektör olarak kabul edilmektedir.

Dünyada süs bitkileri üretimi 20. yüzyıl başlarında önem kazanmaya başlamıştır. Küreselleşme ve bunun dünya üzerinde değişik bölgelerdeki gelire olan etkisine bağlı olarak çoğu ülkede kişi başına düşen süs bitkileri tüketiminin arttığı görülmektedir. Buna bağlı olarak dünya üzerindeki rekabet de artmaktadır.

Dünya üzerinde 50'den fazla ülkede süs bitkileri üretimi yapılmaktadır. 2020 verilerine göre, dünya kesme çiçek ve saksılı bitkiler üretimi toplam 749.200 hektarlık bir alanda yapılmaktadır. Dünya süs bitkileri üretim alanlarının %77'si (580.000 ha.) Asya/Pasifik bölgesinde bulunmaktadır. Dünya üzerinde süs bitkileri üretimi yapan önemli üretici ülkeler arasında; ABD, Japonya, İtalya, Hollanda gibi geleneksel üretim yerlerinin yanında; Latin Amerika ve Afrika'da yer alan ve üretimi hızla artan yeni üretici ülkeler de yer almaktadır.

2020 yılında dünyada toplam 22 milyar 223 milyon $ değerinde süs bitkileri ihracatı yapılmıştır. Dünyada en fazla ihracat yapılan ürün grubu canlı bitkiler ve kesme çiçeklerdir. Dünya üzerindeki en önemli ihracatçı ülkeler sırasıyla, Hollanda, Kolombiya, Almanya, İtalya ve Kenya'dır. Türkiye dünya süs bitkileri ihracatçıları içinde 23. sırada yer almaktadır.

Dünya süs bitkileri ithalatı 2020 yılında 20 milyar 60 milyon $ olarak gerçekleşmiştir. Dünya üzerinde en fazla ithalatı yapılan ürün grubu canlı bitkiler olup; 2020 yılında dünyada toplam 8 milyar 848 milyon $ değerinde canlı bitkiler ithalatı yapılmıştır. Dünya süs bitkileri sektöründe en önemli ithalatçı ülkeler sırayla Almanya, Hollanda, ABD, İngiltere ve Fransa'dır. Türkiye dünya süs Bitkileri ithalatçıları arasında 43. sırada yer almaktadır.

SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

Dünya süs bitkileri tüketim rakamları incelendiğinde, süs bitkileri tüketiminin gelişmiş ülkelerde daha fazla olduğu görülmektedir. Tüketimi etkileyen önemli faktörler harcanabilir gelirin yüksek olması ve çiçek tüketiminin toplumsal kültürdeki yeridir.

Dünya üzerinde süs bitkileri için en önemli tüketim merkezleri Avrupa Birliği, Amerika ve Japonya'dır. Süs bitkileri tüketiminin toplam tahmini pazar değeri Avrupa Birliği'nde 24.433 milyon €, ABD'de 31.080 milyon €, Japonya'da 4.822 milyon €'dur.

Türkiye dünya üzerinde önemli üretici ve ihracatçı ülkeler arasında yer almaktadır. Türkiye'de süs bitkileri sektörü henüz genç bir sektör olmasına karşın dinamik, gelişime açık ve geleceği olan bir sektör konumundadır. Sektör yarattığı istihdam ve yüksek katma değer ile ülke ekonomisinde önemli bir yere sahiptir.

Türkiye, süs bitkileri yetiştiriciliğinde uygun iklimsel ve coğrafi koşulları, pazar ülkelere yakınlığı ve ucuz işgücüne sahip olması gibi nedenlerle önemli avantajlara sahiptir. Türkiye'de 2020 yılında toplam 54.128 da. alanda süs bitkileri üretimi yapılmaktadır.

Türkiye'de, ihracata yönelik süs bitkileri üretiminin yaklaşık 30 yıllık bir geçmişi vardır. Türkiye süs bitkileri ve mamulleri ihracatı 2020 yılında 106 milyon 156 bin $ olmuştur. Süs bitkileri ihracatında en önemli ürün grubu canlı bitkiler ve kesme çiçeklerdir.

Süs bitkileri sektörünün önemli ihracat pazarları arasında Hollanda ilk sırada yer almaktadır. Özbekistan, Almanya, Azerbaycan, Türkmenistan, İngiltere, Irak, Gürcistan, Bulgaristan ve Kazakistan ihracatımızda önemli diğer ülkelerdir.

Türkiye dünya süs bitkileri ihracatçıları içinde 23. sırada yer almaktadır. Türkiye'nin süs bitkileri üretimi ve ihracatında sahip olduğu üstünlükler dünyadaki yeni gelişmeler ve yeni teknolojiler doğrultusunda desteklenirse, üretim ve buna bağlı olarak ihracatımızda büyük gelişmeler görülmesi mümkün olacaktır.

SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ